

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Ceny prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 50 fen., kwartalnie 10 mk. 50 fen. za od-
szenie do domu dopłaca się 50 fenigów miesięcznie.
Cena pojedynczego numeru 20 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pierwszy jednostronny na 1 kol. 1 mk. 50 fenigów, na
II i III kol. 75 fenigów, na IV kol. 50 fenigów.
Ogłoszenia drobne 15 fenigów, za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecz-
nych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHA, ulica Panny Marii Nr. 38
Nr. 50. Skrzynka pocztowa № 25.

Nasza armja.

W ministerjum wojny wre celo-
wa, energiczna działalność. Pełniący
obowiązki ministra spraw woj-
skowych, pułkownik Jan Wroczyński u-
dzielił w tej mierze interesujących
wiadomości, które zamieszczamy po-
niżej:

„Armja polska ma możność zor-
ganizowania się bardzo pomyslnego,
gdz skorzystać może i powinna
z doświadczenia wojennego, w któ-
rem uczestniczyła. Dotychczasowe
formacje polskie, które działały w
przeciwnych sobie obozach, na róż-
nych frontach i w najrozmaitszych
okolicznościach, podlegały różnym
metodom organizacji wojskowej i
wywodziły na siebie osam, ch
sprawdzali ich dobre i złe strony.
Teraz więc obchodzi o to, aby z do-
świadczenia osobistego i innych wy-
ciągnąć należyte wnioski i, zjedno-
czywszy wszelką fachową znajomość
rzeczy, wyzyskać zdobytą w ciężkiej
eksperyencji wojennej wiedzę, użyt-
kować bogaty materiał naukowy i
stworzyć organizację wojskową wia-
sną, możliwie najdoskonalszą, mocną
i sprężystą. Tak pojęte zadanie,
o ile to jest możliwe, wprowadza się
w czyn i w tym kierunku zmierzają
wszelkie wysiłki.

Ministerjum spraw wojskowych
zawalone jest robotą. Była komisja
wojskowa, istniejąca w okresie oku-
pacji, nie mogła przygotować nale-
żytych projektów, skrepowana wa-
runkami, które nie pozwalały na szeroki
udział fachowców w jej pra-
cach. W bardzo sjętnych okolicz-
nościach obecnych odbywa się twor-
zenie i organizacja armji. Wiele
osobników, od nas niezależnych, stoi
na przeszkodzie na zupełnie prawid-
łowej intensywnej pracy. Nie zra-
żamy się jednak ohwilowemi przes-
zkodami i dążyć będziemy do utwo-
rzenia silnej narodowej armji.

Po wyjściu okupantów w bardzo
krótkim okresie czasu udało się jed-
nak zorganizować i uruchomić naj-
ważniejsze składniki bardzo skompli-
kowanego organizmu, jakim jest: mi-
nisterjum wojny, tworząc zawiązki
wszelkich instytucji, niezbędnych do
prawidłowego życia i funkcjonowa-
nia armji polskiej, i zmierną ku
temu, aby z pomocą jednego organu
ująć jej kierownictwo na zasadach,
które opracowywane są w posze-
dłych, departamentach ministe-
rium.

Większość społeczeństwa nasze-
go, tak gorąco interesując się ar-
mją, stwarza ten nastrój, który jak
najkorzystniej współdziała [pracy or-
ganizacyjnej. Jestem pewien, że ar-
mja nasza będzie niepodzielna czę-
ścią całego narodu i że wszystkie
warstwy społeczne jednako będą
współdziałały jej rozwojowi, biorąc
żywy udział w organizacji i życiu
armji. Współdziałanie to najlepiej
mogłoby być urzeczywistnione w
dziedzinie zaprowiantowania i tech-
nicznej aprowizacji armji, przy po-
mocy istniejących odpowiednich in-
stytucji państwowych i społecznych.
Powstałoby to na zatrudnienie jak
najmniejszej liczby wojskowych dzie-
lących spraw gospodarczych, i tudzież
prowadziłoby do większego ujedno-

stajenia i skoncentrowania wy-
twórczości w wielu gałęziach naszo-
go handlu i przemysłu“.

Z ministerjum sprawiedliwości

Proklamowanie zjednoczenia wszyst-
kich ziem Polski oraz faktyczne ustanie
okupacji postawiło przed ministerjum
sprawiedliwości nowe zadania, a miało
swoje zjednoczenie dzielnic Polski pod
względem wymiaru sprawiedliwości. No-
wy minister natchmiast po objęciu ur-
zędu poczynił w tym kierunku odpo-
wiednie kroki i po porozumieniu z
właściwymi czynnikami wydelegował
szefa sekcji w ministerjum sprawiedli-
wości, Kazimierza Morawskiego do Krakowa,
zaś naczelnika wydziału, p. Józefa Ła-
szkiewicza, do Lwowa—celem porozu-
mienia się na miejscu w sprawach są-
downictwa zachodniej (lub wschodniej)
Galicji, w szczególności zaś celem for-
malnego objęcia tego sądownictwa pod
zarząd ministerjum sprawiedliwości w
Warszawie.

Do prac organizacyjnych ministerjum
należy również zorganizowanie sądowni-
ctwa w okręgach t. zw. „etapowych“:
białskim i suwalskim. Prace organizacyj-
ne są ukończone i jedynie przeszko-
dy, wynikające z faktycznego stanu rzeczy,
nie pozwalają na natychmiastowe otwar-
cie sądów w tych okręgach.

Dyslokacja sądów polskich w chwili
przejęcia wymiaru sprawiedliwości od
władz okupacyjnych ułożona była w
ten sposób, aby po zniesieniu granicy oku-
pacji (z którą wtedy musiano się li-
czyć), granice poszczególnych okręgów
sądowych mogły być odpowiednio zmie-
niane. Obecnie, prócz tych zmian, mu-
szą być wprowadzone dalsze zmiany dys-
lokacji, których konieczność wypływa
z faktu zjednoczenia ziem Polski. Całe
terytorjum państwowe musi być podzie-
lone na równomierne, celowo rozgran-
iczone okręgi sądowe. Granice, dotych-
czas dzielące poszczególne dzielnice, si-
łą rzeczy będą musiały się zatrzeć. Pra-
ce te prawdopodobnie w najbliższej już
przyszłości będą mogły być wprowa-
dzone w życie.

Prócz zadań powyższych, ministerjum
sprawiedliwości opracowuje projekty
praw, najpilniejszych w czasie obecnym.
A więc przedewszystkiem, wobec zrów-
nania praw kobiet i mężczyzn przy wy-
borach do sejmku, uregulowania wymaga
ogólna kwestja praw kobiet.

Pałacą jest sprawa wprowadzenia
nowego statutu palestry (już opracowa-
nego), który jaknajprędzej winien zastą-
pić obowiązujące dotychczas przepisy ro-
syjskie.

Wreszcie z chwilą przejęcia więzień
nasunęła się konieczność opracowania i
zatwierdzenia ustawy więziennej. Usta-
wa ta jest w opracowaniu i w najbli-
szej przyszłości będzie wprowadzona
w życie, do tego zaś czasu sprawy wię-
ziennictwa regulowane są na podstawie
tymczasowych instrukcji.

Sejm dzielnicowy w Poznaniu.

Pisma poznańskie gorąco powitały ot-
warcie sejmku dzielnicowego. „Dziennik
Poznański“ pisze:

„Godzina sprawiedliwości wybiła na
dziewiom zegarze. Pomszczoną jest wie-
koma krzywda, ukarane bezprawie i le-
żą w prochu ci, którzy zbrodniczą rękę

podnosili na majestat wólnego narodu.

Polska powstaje nie na skutek wy-
padków politycznych, ale jako widomy
dowód, że rządzą światem inne potęgi,
których głos groźny rozbrzmiewa, gdy
złóżą zapadło panoszy się nad światem.
Odezwał się głos „Wstań!“ Rozerwane
części narodu z nadprzyrodzoną siłą dą-
żą ku sobie, skupiają się. Naród jest zno-
wu cały, jeden niezerwany. Nikt go
po raz drugi nie zdola już zakuć w kaj-
dany.

Wyrazem tej siły skupiającej jest dzi-
siejsza manifestacja naszego zaboru“.

„Kurier Poznański“ tak wita sejm:
„W uroczystej szacie przystoił nam
witać braci naszych spieszących zew-
sząd do stolicy Wielkopolski. Witamy
szczególnie serdecznie rodaków naszych
z Górnego Śląska i tych z nad silnej fa-
li morza pckiego i tych od jezior ma-
zurskich szeroko rozlanej toni. Niech tu
u źródeł ducha polskiego zaczerpną
pokrępienia, niech wchłoną polskość
czar całą siłą uczucia i niech wracają
pótem do swych zakątków jako, nat-
chnieni apostołowie nieśmiertelnej idei
narodowej.

Takie jest znaczenie jutrzejszego świę-
ta. Za nic nie wolno go ściągać do po-
ziomu płytkich demonstracji. Trzymajmy
zdala wszelką trywialność tam gdzie cho-
dzi o szczyty siły odrodzeniowej.

W powadze i skupieniu niech prze-
jdą dni Sejmu Dzielnicowego, aby potom-
nym daly świadectwo, że w chwili
przełomów i wstrząszeń lud ziem tych
odwiednic polskich jednoci. lądu i wo-
li świadomej wzorem i przykładem był
całemu narodowi.

Dostojne cienie Mieczysława i Boles-
ława Chrobrego niech błogosławiają dzie-
łu odrodzenia Polski, dokonującemu się
u kolebki państwa polskiego“.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Trzy konferencje.

Według informacji „Timesa“ na
konferencje pokojową słońa się 3
konferencje. Przedewszystkiem od-
będzie się konferencja przedstawicie-
li Francji, Anglii, Włoch i Ameryki.
Odbędzie się ona najprawdopodobniej
w Wersalu i potrwa do pierwszych
dni stycznia. Następnie w marcu,
lub kwietniu odbędzie się pełniejsza
konferencja pokojowa, albowiem do
pierwszej konferencji nie będą do-
puszczane ani Niemcy, ani państwa
które powstały po rospadnięciu się
monarchji Austro-Węgierskiej. Przed-
stawiciele owych państw po pierw-
szej konferencji otrzymają zaprosze-
nia do podpisania z góry ułożonych
warunków pokojowych. — Trzecim
okresem konferencji pokojowej bę-
dzie konferencja światowa, w której
wszyscy udział państwa koalicyjne,
neutralne i centralne. Na tej ostat-
niej konferencji utworzony będzie
związek narodów.

Koalicja żąda rozwiązania rad.

Berliński korespondent dziennika
„Der Abend“ dowiaduje się na pod-
stawie informacji, otrzymanych od
osób wiarygodnych, że koalicja przy-
gotowuje pod adresem Niemiec notę
w formie ultimatum z sądaniami u-
suńcienia wszystkich rad robotniczo-
żołnierskich. W razie odmowy wy-
pełnienia tego warunku koalicja od-

nowi wszelkiego dowozu środków
żywnościowych. Ponadto przygotowu-
je plan na wypadek odmowy woj-
ska do obsadzenia Berlina.

Powrót wojsk niemieckich.
Rozpoczęto transport powrotny
wojsk z frontu wschodniego. Naj-
przód ewakuować się będzie Estonia,
Male Inflanty, kraje na wschód od
linji Młodzieczo-Karłowicze, kraje
Tauryzdzie i Krym. Pierwsze maie
transporty przybyły już do Prus
wschodnich.

Zamordowanie w księżąt.
Z Charkowa pdaaje „Tel. Comp-
agne“: Potwierdzają się pogłoski, że
bolszewicy zamordowali w Alataj-
sku wielkiego księcia Mikołaja, Ser-
gjusza, Iwana, Konstantego, Michała
i wielką księżniczkę Elżbietę Teodo-
rownę. Rodzikę carską zmusili bol-
szewicy do zejścia do szybu kopal-
nianego. Następnie znaleziono tam
już zwłoki.

Nazwiska bolszewików, którzy w
ten sposób usunęli rodzinę b. cara,
są znane.

Ameryka Europejska.

W przyszłym tygodniu będzie ur-
ządzony w Ameryce tydzień zbiórki.
Uzyskane na tej drodze składki pienię-
żne będą przeznaczane na zakup
tytułów dla Francji, a w szczegól-
ności dla Francji, Belgii, Rosji i Pol-
ski.

Pogromy żydów w Rumunji.

Drogą na Węgry nadeszły wiado-
mości, że w Rumunji i Besarabji od-
były się w wielu miejscowościach
pogromy żydowskie. W pogromach
brał udział także armja rumuńska.

Również w kilku miejscowościach
na Bukowinie rumunji spaliwoli
sklepy tygodnie i niemieckie.

Przyczyny pogromu.

Z międzynarodowych kół czesko-
słowackich otrzymuje „Kurier Ilustro-
wany“ informacje następujące:

Źródłem zaburzeń przeciwżyd-
skich w Czechach na Morawach i
Słowaczczyźnie nie są sprawy gospo-
darcze, lecz wyłącznie polityczne.
W ostatnich czasach zaszły miano-
wo, głównie ze strony żydów na
Słowaczczyźnie, wrogie akta zdrady na
rzecz madziarów, denuncjacje i współ-
działanie z madziarami, wskutek czego
ci ostatni w wielu miejscowo-
ściach wykonali dziesiątki wyroków
śmierci na czechach i słowakach.
Rozgoryczenie ludności czeskiej ro-
śnie z każdą chwilą.

Chwila bieżąca.

— Ogólna konferencja pokojowa
ma się rozpocząć w Paryżu z koń-
cem stycznia 1919 r.

— Rząd angielski swwiadomił rząd
duński, że zgłęga Niemiec nie bę-
dzie więcej dopuszczona do wód mo-
rza Bałtyckiego.

— „N. F. Presse“ donosi ze Lwo-
wa, że rosyjscy ukraińcy zajęli jak-
by miasto Brody.

— Komendanci francuscy wydali
wszędzie rozkaz, aby „rady ludowe“
zaniechały natychmiast swojej dzia-
łalności, w przeciwnym bowiem ra-
zie członkowie ich będą internowani
we Francji.

— Z Zagrzebia donoszą o krwa-

wych staroich między republikanami a monarchistami.

— Czeskie dzienniki protestują przeciwko rozpisaniu wyborów do sejmiku konstytucyjnego w Warszawie w polskich gminach Księstwa Cieszyńskiego.

Oficerowie koalicji u Piłsudskiego.

Do Naczelnego Wodza przybyła delegacja oficerów wojsk koalicji, bawiących w Warszawie. Delegacja składała się z kilku oficerów francuskich, oficera amerykańskiego i belgijskiego.

Najstarszy rangą oficer, francuski kapitan sztabu generalnego, Złożył Naczelnikowi państwa „należny wyraz szacunku i przedstawił delegację.

Komendant odpowiedział przemówieniem:

„Droży Panowie! Dziękuję wam za uczucia, które was do mnie przywiodły i jakich wyrazem były słowa pana kapitana. Witam was serdecznie w stolicy ziemi polskiej, wolnej od niewoli dni. Witam was jako przedstawicieli bohaterskich armii koalicji. Mojem gorącym życzeniem jest, aby pobyt was w naszej gościnie był dla was jak najbardziej jaskrawym kontrastem do miesiecy spędzonych w smutnej niewoli germańskiej. Abyście zaś całkowicie czuli się wolnymi wydałem rozkaz, pozwalający wam na noszenie broni, tej broni, której nasza ojczyzna i my zawdzięczamy wolność.

„Raz jeszcze witam was, drodzy panowie, Pragnąłbym bardzo, abyście zaprzyjaźnili się z moimi żołnierzami dla których jesteście z pewnością najdroższymi najserdeczniejszymi towarzyszami.“

Po skończonej audjencji sztab Naczelnego wodza podejmował delegację śniadaniem w czasie którego wśród panującego serdecznego nastroju rotmistrz Wieniawa-Długoszewski wygłosił toast: „Droży koledzy, ponieważ dzięki wam jesteśmy u nas jak, a zatem i wy będziecie u nas jak u siebie. Niech żyje armia francuska, amerykańska, belgijska, włoska i angielska!“ poczem na znak braterstwa broni adiutant Wieniawa odpiął szablę, szablę Byliniaka, i ofiarował ją oficerowi francuskiemu.

Sprawy polskie.

W Galicji i na Wołyniu.

Komunikat sztabu generalnego z dnia 7-go b. m.

Pod naporem band ukraińskich Chyrow opuszczony przez nasze oddziały. Nizakowiece utrzymano w naszych rękach. Posiłki z Krakowa są w drodze.

Wiśni z grupy majora Wieczorkiewicza zajęli stację kolejową Wierzch. Wzięto 81 jeńców i zdobyto 46 karabinów maszynowych. Nieprzyjacieli koncentruje siły we wsiach Potylicze, Kamienna i Hale. Rusini otrzymali posiłki: z Żółkwi 400 a z Wielkich Mostów 150 ludzi.

W kierunku Włodzimierza Wołyńskiego rozbrajanie band postępuje bardzo pomyślnie. Nasze oddziały zajęły na południe od Włodzimierza Wołyńskiego wieś Iwanowe.

Z Podlasia nie nowego.

Szef sztabu jenerałego.

Uznanie komendanta.

Wydał informację prasowy ministerjum spraw wojskowych komunikuje następujący rozkaz do wojsk letniczych:

„Wyrażam swe uznanie wojskom lotniczym i ich dowództwu za wytrwałą pracę podczas ostatnich walk na terenie Galicji.

Obywatelskie poczucie godności niech nadal przejawia się ku chwale ojczyzny.

Józef Piłsudski.

Rusini chcą ogłosić Lwów.

Jak się dowiaduje „Kurier ilustrowany“ od osób, które świeżo przybyły ze Lwowa, rusini przystąpili do systematycznego oglądania miasta. Ogłosili mianowicie urządzenie, że wieśniak pochwycony na wywożeniu żywności do Lwowa będzie bez sądu rozstrzelany.

Walki z Niemcami.

Jak się dowiaduje biuro kor. „Polonia“, deszcz znowu do starcia pomiędzy oddziałem P. O. W. a niemieckim oddziałem husarów śmierci. Z Piaterowa wyjechał oddział stacjonowanych tam dragonów P. O. W. pod dowództwem por. Kijaka do Konstantynowa po prowiant i furaz. O 9 klm. od Konstantynowa stali w Janowie husarzy śmierci. Niemcy dowiedziawszy się, że w pobliżu operuje oddział Polskiego Wojska w akcji zaczepnej rusyli przeciwko niemu. W myśl rozkazów, ażeby z Niemcami nie wchodzić w potyczki, oddział P. O. W. zaczął się cofać. Husarzy śmierci dopadli dragonów polskich w miejscowości Horoszki. Niemcy byli w znacznej przewadze. Wywiązała się potyczka. Straty po stronie polskiej 6 zabitych, kilku rannych i 2 wziętych do niewoli.

Niemcy w Siedleckim.

W Łosicach na wschód od Mord pojawił się oddział niemiecki, złożony ze stu kawalerzystów, oraz oddział piechoty w sile stu ludzi z trzema karabinami maszynowymi.

Dowództwo brygady tutejszej wysłało na ich spotkanie oddział alianów z dwoma oficerami na czele.

Wyprawa na Litwę i Białoruś

W Warszawie organizuje się — jak donosi biuro kor. „Polonia“, wyprawa na rubież litewskie i białoruskie. Niemcy na byłych terenach „Ober-Ost“ poczynili wszystko, ażeby przeszkodzić organizowaniu na miejscu przez władze polskie oddziałów wojskowych. Mimo wszystko ochotnicy garna się pod broń i to w bardzo znacznej liczbie. W samym Grodnie czeka na przybycie kadrów polskich przeszło 3 tysiące ochotników.

Dowódcą wyprawy litewskiej jest bryg. Januszajtis, który w sprawie tej napotyka na ogromne trudności ze względu na brak materiału fałszywego do poszczególnych formacji.

Bryg. Januszajtis wystosował apel do byłych legionistów, ażeby się zgłaszali na wyprawę litewską. Zapisy przyjmowane są w gmachu dowództwa miasta przy pl. Saskim. Wedle poufnych wiadomości, które nadeszły do Warszawy, siły niemieckie na wspomnianych terytoriach są wcale nie liczne. Władze wojskowe posiadają dokładne dane o sile i dyslokacji poszczególnych oddziałów niemieckich.

P. P. S. zwraca się ku koalicji.

Warszawa. Odbył się tu olbrzymi wiec, zwołany przez stronnictwo niezawisłości narodowej. Ze strony PPS. złożono następujące oświadczenie: Obóz socjalistyczny w Polsce zmierzając do urzeczywistnienia swoich planów w drodze ewolucji, niema zaś na myśli gwałtów rewolucyjnych, któreby mogły się przyzyszyć do powstania w kraju anarchji. Znakomity pisarz polski Wacław Sieroszewski mówił o stosunku Polski do koalicji, opowiadając się za koniecznością natchmiasatowej współpracy Polski z wielkimi demokracjami zachodu w dziele przebudowy świata na nowych demokratycznych podstawach.

W tym samym duchu przemawiał minister Downarowicz.

Po licznych przemówieniach przyjęto rezolucję końcową, która brzmi: Demokracjom Europy, które w bohaterskiej walce w krwawym wysiłku wśród milionowych ofiar obaliły militarizm pruski i zdobyły ludom prawo do samodzielności, demokracja polska podaje rękę do

współpracy nad przebudową Europy na zasadach demokratycznych i republikańskich.

Milicja kobieca.

Lwów. — W tyon dulaach rozpoczęła służyć obywatelską milicją kobiet polskich. Milicja ta powstała z inicjatywy p. Aleksandry Zagórskiej; żony p. Romana Zagórskiego. Naszelna komenda straty obywatelskiej przyjęła do wiadomości organizację milicji kobiet. Milicja ta będzie uzbrojona.

Pobór rekruta.

„Piast“ donosi: Jak się dowiadujemy z kół miarodajnych, zarządzony będzie w najbliższym czasie pobór najmłodszych roczników. Pobór ten ma być zarządzony w Galicji i Królestwie Polskim.

Zajścia w Poznaniu.

Biuro Wolffa donosi: Wzorem w nocy dokonano napadu na wojskowy urząd odzieżowy. Banda złożona z 60 osób (cywilnych i wojskowych) opanowała strażnicę wraz z karabinami maszynowymi. Równocześnie dokonano napadu na koszarę kompanji karabinów maszynowych 6-go pułku grenadierów. Zdaje się, że celem tego napadu było opanowanie magazynów. W starciu z wojskiem zrannionych zostało 20 osób.

Mikołaj Mikołajewicz maszeruje na Litwę.

„Kurier Poranny“ w relacji z wiecu Stronnictwa Niezawisłości tak streszcza między innymi mowę ministra Downarowicza:

Omawiając trudności polityki zewnętrznej, mówca wspominał między innymi na fakt dotychczas nieznany, że z Pskowa wyrusza armja rosyjska pod wodzą Mikołajewicza, dążąc nie ku Meskwie, ale ku Litwie.

My nie możemy nigdy zezwolić na to, aby Litwa przeszła do Rosji, a ją zajęły wojska rosyjskie.

Z Litwy doehdzą nas wiadomości, pocieszające, mianowicie, że ludność rdzenna litewska coraz liczniej wyraża głośno swe pragnienie zespolenia się z Polską.

Nam niewolno się wyrzekać działaj ani pędzić tyon ziem. Nie wolno nam zrekreślać granic już dzisiaj, czyli oznaczać, że poza daną granicą zaczyna się już ziemia niepoliska.

Trzeba tworzyć wojsko, trzeba pamiętać, że podczas rokowań pokoju, bez względu na wszelkie ideaty, cenić będą najwięcej tyca, którzy posiadać będą realną siłę.

O flagi narodowe.

Gen. Sosnkowski wydał rozporządzenie treści następującej:

„Doszła do mej wiadomości, że w całym szeregu przypadków przeważano na gmachach, zajętych przez wojsko, chorągwie i sztandary o charakterze partyjnym.

Ze względu na to, że wojsko jest instytucją państwową i że jedynym oficjalnym sztandarem polskim jest białoczerwona chorągiew, nakazuje zdjąć wszelkie chorągwie partyjne z budynków, odianych na użytek wojskowości, natomiast pozawieszać na nich sztandary o barwach państwowych.“

Walki w Inowrocławiu.

Inowrocław. Plądrowania, które odbyły się tu wczoraj w rozmiarach osebnych, dziś się powtórzyły, przyczem zastrzelono 4 plądrujące osoby narodowości polskiej. Z tego powodu polscy żołnierze wystąpili przeciw Radzie żołnierskiej, tak, że w godzinach południowych rozwinęły się z tego powodu walki uliczne, przycosem użyto także ręcznych granatów i karabinów maszynowych. Wszystkie sklepy na najdziwniejszych ulicach były zamknięte, mieszkaniem nie wolno było wyjść na ulice. Pod wieczór ruch normalny przywrócono.

Wigilia żołnierza polskiego.

Przyszedł czas wymarzony przez całe pokolenia, — trzej nasi wrogowie pognębieni, sprawiedliwości dziejowej staje się zadość!

Naród rozdzirany spaja się. Polska ogromna, Polska Jagiellonów z grobu powstaje.

Przyszedł czas wielkich uniesień, wielkich czynów i wielkich ostatnich wysiłków. I żeby urzęd ostateczny cud trzeba „mieć serca i patrzeć w serca“, które ustami milionów wołają, iż teraz wszystko złożyć należy na ołtarzu Ojczyzny. Na zew ten pierwsza ruszyła młodzież nasza i gdy Polska jessze krwawo i łzami ociekła, gdy jessze z jednej strony pali ją bolszewizm rosyjski, z drugiej austriacko-rusínska napaść a z trzeciej krzyżactwo zębami broni Poznńskiego, — idą ci nasi najlepsi w narodzie, idą z pieśnią „a w tym grobie, niech się Polska przysni Tobie“, idą proci szeregowcy, z których, każdy już jest bohaterem, idą mocni przeswiadczeni, że droga ich jest jedyną. Patrzcie! to ducy rycerzy tatrzańskich powstają, by podać miłośnie dłońe Tej cojsię podnosi!

Legenda staje się ciałem! Ofiarne te ramiona wzmoocnić powinno całe społeczeństwo polskie. Młody żołnierz polski musi nie tylko czuć, ale i widzieć, że serce narodu jest przy nich.

A oto nadchodzi noc wigilijna — wielka sposobność do okazania czym dusza polska w stosunku do żołnierza swego jest przejęta. Niech miasto i cały powiat częstochowski stanie do pracy wspólnej w celu urządzenia jaknajświeższych świąt żołnierzom w starym Jasnogórskim grodzie. Niech każdy z miasta składa ofiary w naturze i pieniądzech na ten cel w sklepie p. Jankowskiego II Aleja. Niech ziemianie, którzy już chętną inicjatywę podjęli, produkty szpiesznie edytują na ulicę Kościuszki 9 do pani Pisarszewskiej, która skieruje je dalej. Niech każdy, kto pragnie w tym względzie informacji zwraca się do zarządu zrzeszenia kobiet polskich, który utworzy specjalną komisję do zajęcia się wieczorzą dla żołnierza polskiego w Częstochowie. Niech nikogo w tej akcji nie braknie!

Maria Moczyłowska.

KRONIKA

— Z otwarcia kościoła św. Jakóba.

Stosownie do zapowiedzi naszego piśma w niedzielę o godz. 9 rano władze kościelne w osobie delegata biskupiego ks. kan. B. Wróblewskiego dokonały w uroczysty sposób otwarcia dawnego kościoła św. Jakuba do niedawna cerkwi prawosławnej.

Po poświęceniu gmachu ks. kan. Wróblewski przemówił do zebranych w kościele wiernych.

Zioutny kaznodzieja w przemowie swojej zaznaczył najbardziej charakterystyczne momenty prześladowań trzech wrogów Polski, zilstował barwnymi obrazkami obwie bieżąca, nawołując do jedności i zgody wszystkie stany i warstwy społeczne, zakończył życzeniem, by naród polski był potężnym, niezależnym i szczęśliwym. Gotący odzew ks. kan. Wróblewskiego wzruszył wszystkich do głębi.

Na nabożeństwie odprawionym przez rektora kościoła ks. mag. J. Leśnika były obecne: gimnazjum p. W. Szudieko, drużyny Sokółów, kursy trebrowskie p. Żelazawskiej i wierni licznie zebrani.

Na chórze śpiewał chór szkolny pod kierunkiem p. Drobia i solo p. Zieliński.

— Z wiecu „kobiet. W ub. niedzielę o godz. 2 i pół po „południu w sali „Ogniska Robotniczego“ odbył się wiec kobiet, zwołany przez Zrzeszenie kobiet m. Częstochowy.

Do zgromadzonych w liczbie przeszło 1000 kobiet z różnych sfer społeczeństwa podniósł przemowę patriotyczną wygłosił p. Wróblewska, zachęcając niewiasty polskie do skupienia się pod jednym sztandarem i rozpoczęcia żywej działalności w imię szczytnego hasła: „z Bogiem i narodem”.

Następnie dłuższy referat wygłosił p. Chojnacki, wyjaśniając zebrany cele i zadania Zrzeszenia kobiet, oraz zachęcając gorąco do czynnego zabijania się na członkinie Zrzeszenia.

Pani Moczyłowska zaproponowała, aby zapisy rozpocząć po wyserpaniu dyskusji.

Pełną uczucia przemowę o zadaniach polki obywatelki wygłosiła p. Kasprzycka.

W roku dyskusji jedna z zebranych oświadczyła, iż dzieci w ochronce na Zawodziu odmrążają „isobnie nogi, inna znów ubolewała, że znajduje się wraz z trójkiem dzieci w rozpaczliwym położeniu materialnym i znikąd nie może uzyskać wsparcia.

P. Będkowska zachęcała do jak najliczniejszego zapisywania się na listę członkin, bo tylko wówczas Zrzeszenie, posiadając odpowiednio fundusze, będzie w możności zaradzić niedoli poszczególnych członkin.

Sprawa rozwinięcia działalności Zrzeszenia uzyskała pewszchną aprobata. Zebrane jednomyślnie postanowiły popierać nowe stowarzyszenie kobiet polskich.

Zapisy na listę członkin przyjmowane będą od piątku od godz. 11 rano do 2 po poł. w składzie aptecznym u p. Orłowskiej, oraz w kwiatarni u p. Jastrzębskiej.

Na zakończenie obrad zebrane odpięwały „Rotę” Konopnickiej.

Zebranie Tow. Ogrodniczego. W niedziela d. 15 b. m. o godz. 3 po poł. w lokalu Stow. Rzemieślniczego ul. Panny Marji Nr. 9, odbędzie się miesięczne zebranie Tow. Ogrodniczego.

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Komunalnych nadesłało komunikat w sprawie tępienia mszycy krwawej.

Pasożyt ten gnieździ się przeważnie na jabłoniach i jest wielką plagą naszych sadów. Ministerstwo komunikuje, aby się wziąć energicznie do tępienia wspomnianego pasożyta, gdyż użycie środka przymusowego.

Otóż na ten temat prezes Tow. S. Jastrzębski wygłosił pogadankę oraz złożył sprawozdanie p. J. Siedziwi, jako delegat przy Radzie Opiekuńczej m. Częstochowy.

Członkowie i osoby, nie należące do Tow., a interesujące się ogrodnictwem proszeni są przez zarząd o listeczki i punktualne przybycie.

Odzyt Zrzeszenia kobiet. Jutro w środę odbędzie się w sali strażnicy Ogniowej o godz. 7 i pół wieczorem trzeci z kolei odzyt „O samorządzie miejskim”, który wygłosi p. Nieprzecki. Bilety wejścia po 30 fen.

Wiece Rzemieślniczy. Jutro w środę dn. 11 b. m. o godz. 8 i pół wiecz. odbędzie się w sali „Ogniska Robotniczego” Krakowska 13, wiece wszystkich galezi rzemiosł.

Związek pracowników pocztowych. Dnia 27 listopada t. b. zorganizował się w Częstochowie bezpartyjny Zawodowy Związek pracowników poczty, telegrafu i telefonów. Do zarządu weszli pp.: Miętka, Nawrocki, Rostań, Bogasz, Ostrowski, Kuśmiarski i Skapiec.

Drużyna Kilińskiego. Zgodnie z postanowieniem zebrania Rzemieślniczego odbył się dn. 8 b. m. przyjmując się zapisy na członków drużyny Kilińskiego w Stow. Rzem. Przem. Aleja I Nr. 9 od 10—12 i od 3—6 ej po poł.

Komunikat magistrata. P. nadburmistrz Jarmutowicz nadesłał nam komunikat treści następującej:

„Sprawę niesienia pomocy bezrobotnym ujął w swoje ręce Rząd

Polski. Dla zorganizowania akcji ratunkowej dla bezrobotnych przybył do Częstochowy specjalny Komisarz Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej”.

Posiedzenie Rady miejskiej. Dziś, we wtorek o godz. 6 ej po południu, odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej.

Ministerjum poczt i telegrafów. Z dniem 16 b. m. an marki niemieckiej, ani pocztówki bez nadruku: „Poczta Polska” przyjmowane nie będą; natomiast o dniu 15 grudnia nowe marki pocztowe i pocztówki sprzedawane będą we wszystkich urzędach pocztowych, oraz sklepach tych, które otrzymają koncesję.

Biblioteka Tow. Szerzenia Wiedzy. Zarząd Tow. Szerzenia Wiedzy za naszym pośrednictwem zawiadamia członków i czytelników, że biblioteka Tow. otwarta została w ub. sobotę, dn. 7 grudnia, i czynna będzie nadal w dniach i godzinach dotychczasowych.

Z urzędu powiatowego. Wszyscy urzędnikom, zatrudnionym podczas okupacji niemieckiej w biurach urzędu powiatowego, rząd wy. wiedział ed 1 stycznia r. p. osady.

Walka z przemyślnictwem. Komenda wojskowa w Sosnowcu ogłasza, że wobec niedostatku przemycania towarów do Prus, wojsko ma nakazane robienia użytku z broni polnej, względem każdego, kto podejrze do granicy bliżej jak na sto kroków.

Napad na hr. Henryka Potockiego. W piątek rano na drodze z Chrząstawa do stacji Klemniewo trzech bandytów napadło na hr. Henryka Potockiego, któremu zabrane 8.000 koron gotówką oraz futro. Jeden z bandytów chciał strzelić brabiego, lecz inni powstrzymali go od morderstwa.

Tak więc w naszej okolicy pojawia się szczyrzyć plaga bandytyzmu, której jaknajrychlejszą polską tandarmerja winna kres położyć.

Z zebrania Stow. Rzemieślnicza-Przemysłowego

Niedzielne zebranie Stow. Rzemieślniczego przemysłowego przy licznym udziale członków, zagał prezes Stow. p. Szmerd. Po przeczytaniu porządku obrad powołał na przewodniczącego p. Więclawskiego.

Na wstępie zabrał głos p. Kolwas, który wygłosił referat o działalności narodowej Jana Kilińskiego, stawiając go za wzór charakteru narodowego, jakim każdy rzemieślnik powinien się odznaczać. Przy końcu referatu proponował p. Kolwas, aby w ślad za innymi miastami utworzono drużyny Kilińskiego, celem zrzeszenia, pielęgnowania i kształcenia zdrowego ducha narodowego wśród młodzieży.

Ponadto prezes Stow. zawiadamił ku uczczeniu 100 letniej rocznicy śmierci Kilińskiego, odbędzie się w styczniu pochód narodowy, w którym wszystkie warstwy społeczeństwa brać będą udział. P. Chmielewski dla poparcia myśli utworzenia drużyny Kilińskiego ofiaruje 100 mk. Pestawia się stworzyć komitet złożony z 30 członków, 15 z pośród majstrów i 15 z pośród ochładek, po jednym z każdego ochładek, którzy się zajmą sprawą uroczystości.

Wreszcie wybrano Komisję z 8 członków, która starać się będzie o szybkie wprowadzenie w czyn drużyny Kilińskiego.

Następnie odczytał p. Kolwas list od Rady Opiekuńczej, nad którym wywiązała się długa dyskusja w taki sposób w myśl listu B. Op. organizować dostawy wojskowe.

W tym celu sądzano, aby miasto, chcąc umożliwić wyroby drobnego przemysłu polskiego, stworzyło dla rzemieślników sieć oświetlenia elektrycznego, a Radzie Opiek. powierzyć dostarczanie niezbędnego do uruchomienia przemysłu, węgla. Z te-

go powodu uchwalono sformułować żądania, które wysłane będą w odpowiedzi Radzie Opiekuńczej. Przy czym uchwalono wysłać przez osobną delegację memorjał do ministra handlu i przemysłu ze stanowczym żądaniem przedstawiciela swego w rządzie.

Pan Kolwas odczytał deklarację Obrony i Pracy i zaznaczył, że nadburmistrz p. Jarmutowicz nie jest nadburmistrzem miasta, lecz samozwańczej Rady robotniczej, której żaden robotnik nie uznaje, gdyż w skład niej wchodzi właściciele fabryk i tyndzi.

Po dalszej ożywionej dyskusji uchwalono zwołać w tej sprawie wiece w sali „Ogniska Robotniczego” w bieżącym tygodniu. W patriotycznym przemówieniu p. Hofmana wielkopolanina, który protestował przy głosnym aplauzie zebranych przeziw obecnemu rządowi, odczytał p. Kolwas deklarację rzemieślników, zawierającą żądania większości całego narodu i podał wniosek zawiązania „Stowarzyszenia Robotniczego” za miast Rady robotniczej, celem wzajemnego wspierania się pracujących i kontroli nad miejscowymi organami rządowymi.

W końcu sekretarz odczytał wszystkie wnioski p. Kolwasa, uchwalono nie przez zebranie jednogłośnie, a większością:

1. Nie uważamy nadburmistrza p. Jarmutowicza, gdyż on nie jest nadburmistrzem miasta lecz Rady Robotniczej, której nie uznajemy.
2. Żądamy, aby obecny rząd polski nawiązał natychmiast bliższe stosunki z koalicyą.
3. rozpoczęcia poboru do wojska polskiego.
4. zwalczania lichwy żywnościowej.
5. podjęcia natychmiast robót publicznych.
6. Chcemy rządu bezpartyjnego i pięciopartyjnikowego prawa wyborczego do sejmu.

W celu przeprowadzenia powyższych dezyderatów postanowiono zwołać wielki wiec dla wszystkich warstw społeczeństwa w Częstochowie.

Zebranie zakończył przewodniczący okrzykiem na cześć koalicyi i niepodległej Polski.

Ostatnie wiadomości.
Królowie i księżta niemieccy.

Depesza ag. Radie z Amsterdamu 26.11 zawiera ogłoszenie, iż abdykacje i detronizacje w Niemczech pozostawily tron 378 osób. Naocznie miejsce pod tym względem zajmuje Bawaria, gdzie detronizowano 39 osób licząc w tym ksiąztą i księżniczkę. Prusy wyгнаły 33 osoby z rodziny królewskiej. Najmniejsze księżtwa nie pozostają w tyle; ks. Lippe wypędziło rodzinę panującą, złożoną z 24 osób, a male ks. Schaumburg-Lippe o powierzeni 180 kil. kw. posiadało 25 ksiązt.

Kandydat na prezydenta Stanów Zjednoczonych. Jak dowiaduje się „Corriere della Sera”, podczas wyborów na prezydenta Stanów Zjednoczonych, które odbędą się w r. 1920, jako kandydat do godności prezydenta wystąpił generał Pershing, wódz zwycięskiej armii amerykańskiej we Francyi. Kampania wyborcza już się rozpoczęła.

Walki wewnętrzne w Niemczech. Berlin, 8 grudnia. Biuro Wolffa donosi: W dniu 6 b. m. w godzinach po południowych przyszło w Berlinie do zamieszak, wywołanych spotkaniem się wojsk wiernych rządowi ze zwolennikami Spartakusa.
Walki z bolszewikami w Zagłębiu Dąbrowskim. Z Zagłębia Dąbrowskiego otrzymano wczoraj w Warszawie wiadomość, iż oddział armji polskiej sto-

czył walkę z organizacją bolszewicką. Podobno 40 bolszewików zginęło. Zabrano im dwie mitraljazy.

Zamach stanu w Berlinie. Wiedeń, 8 grudnia. „N. Fr. Presse” donosi z Berlina: Oaedgajsze wypadki w Berlinie nie są po dziś dzień wyjaśnione. W każdym razie stwierdzonym zostało, że wina leży po stronie grupy Spartakusa. Po zgromadzeniu grupy Spartakusa, na którym jeden z mówców oświadczył, że Eberta należy powiesić na najbliższej latarni, ruszył liczny tłum pod pałac kanclerski, gdzie urządził burzliwą demonstracyą. Wojska wiernie rządowi, wezwaly demonstrantów do rozjęcia się, atoli wszelkie wezwania okazały się bezskutecznymi. Zwołany Spertakusa usiłował wtargnąć do pałacu kanclerskiego. Wówczas wojsko zrobiło użytek z broni, przy-czem około 20 osób zginęło.

Tabela 'nieurzędowa
wygranych IV Loterii Klasowej Rady Głównej Opiekuńczej.

W 7 my dniu ciągnięcia V klasy główne wygrane padły na numery następujące:

Mk. 5,000 na N-r 8404 38115 42380

Mk. 4,000 na N-ra 18452 16410 21898.

Mk. 1,000 na N-ra 1940 2346 8449 7202 9850 12162 19794 20838 21663 21582 21502 27732 27342 32588 83195 84559 85229 28623 46866 47464 48884 49036

Mk. 500 na N-ra 852 498 2637 8208 7093 10137 14501 16392 18907 18644 20691 24627 26489 28968 31719 33773 34656 47091 88254 38473 38340 59268 40204 41321 44050 46007 46770 13079 13072 14906 18563 17346 17470 18590 18687 19447 19548 22124 22212 26044 26307 26126 28775 29304 29713 30404 30934 81448 82076 32689 85333 49785

Mk. 350 na N-r 2973 3557 3618 4158 5054 7174 7363 7755 8763 9525 10180 13199 14370 15283 15726 18347 18447 16739 17859 21196 21419 22361 25079 25698 26388 29818 30644 81901 32285 82809 38272 34044 36802 36497 46288 41097 41007 41189 42679 42821 44832 44781 46828

CYTRYNY
zastępuje w zupełności
CITROVIN
Żądać wszędzie.

Zebranie czeladzi Rzeźniczych
W środę dn. 11-go o godzinie 7 wiecz. w Sali Stow. Rzem. Przem. i Aleja 9 odbędzie się zebranie czeladzi Kunstu Rzeźniczego organizatorzy proszą o jaknajliczniejsze przybycie.

PLAN 5-ej KLASY
4-ej Loterii Klasowej Rady Głównej Opiekuńczej.

Ciągnięcie 29 i 30 listop. 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20 i 21 Grudnia 1918 r.

NAJWIĘKSZA WYGRANA
w szczęśliwym wypadku 500000 mk.

Premia mk. 200000

1	wygrana mk. 300000
1	100000
1	60000
1	40000
1	20000

2 wygrane po 15,000 mk. 30,000. 4 wygrane po 10,000 mk. 40,000. 9 wygranych po 5,000 mk. 45,000. 30 wygrane po 4,000 mk. 120,000. 50 wygranych po 3,500 mk. 175,000. 200 wygranych po 1,000 mk. 200,000. 400 wygranych po 500 mk. 200,000. 600 wygranych po 350 mk. 210,000. 15700 wygranych po 200 mk. 3140,000. 17000 wygranych mk. 478000.

Lesy do nabycia na stałe, oraz na dniówkę w kolekcje u

K. Krakowieckiego Skład wina
ul. Panny Marji Nr. 24.

Biuro Dzienników, Ogłoszeń
A. Otrąbek Kościński II.
PISMA krajowe, zagraniczne w prenumeracie na miejscu i z dostawą.
OGŁOSZENIA do pism krajowych i zagranicznych.
KALENDARZE na 1919 r. nadeszły Handlującym znaczny rabat.

Teatr „PARYSKI”

ul. Panny Marji Nr. 19

Program od soboty 7 do wtorku
10 grudnia 1918 roku

Muz. Sekstet Artystyczny
pod dyrekcją

p. Czesława Żaka

Sluchacza Konserwatorium Warszawskiego

ANONS: Od środy 11 Grudnia 1918 r. ukaże się nubiennica publiczności, gwiazda kinematograficzna **MIA MARY** w 6-ciu aktowym życiowym dramacie p. t. „Zapóźno”.

BAL MASKOWY

Pełna komizmu farsa w 3-ch dużych częściach, ze znaną z piękności artystką warszawską

MIA MARY w roli głównej.

Nad program: **PECHOWI WIELBICIELE**

Arcywesoła komedia w 2-ch dużych częściach.

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji Nr. 27.

Z powodu ogólnego zainteresowania—zatrzymujemy jeszcze na 1 dzień!

Po raz ostatni!

Dziś we wtorek 10 Grudnia

Po raz ostatni!

CZARNY KSIĄŻE

Znakomity dramat sensacyjny w 6-ciu aktach. W rolach głównych: najpiękniejsza i naiwybitniejsza dziś gwiazda kinematograficzna

Lydia Salmonowa oraz największa **Paweł Wegener.** sława teatralna

Orkiestra pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. RAFAŁA KANTORA. — Bufet cakierniezy przy teatrze.

„Dla” dzieki wejście wzbronione. — Ceny, miejsce zwykłe — Szezegoly w afiszach i programach.

Restauracja BAR „Expresse” przy hotelu „Victoria”

Po gruntownym odrestaurowaniu został otwarty

Bufet zaopatrzone znakomicie.

Kuchnia prowadzona przez zdolnego kucharza.

Obiady wydaje się od godz. 12 ej w południe z 4 dań za 5 marek
Wieczorem doborowy tercet orkiestry.

AK

Najsilniejsze bóle głowy i migrena ustępują natychmiast po zażyciu proszku

KOWALSKINY

Wyrób farm. lab. „Ap. Kowalski” w Warszawie.
Żądać w aptekach i skł. aptecz. 0355—

Ofiary

NA WOJSKO POLSKIE

Wież Antoniów gmina Grabówka
Gospodarze: Paweł Gebel 8 m., Kazimierz Polak 5 m., Józef Kwałec 3 m., Tomasz Puchala 10 m., Kaeper Puchala 10 m., Edward Bachniak 10 m., Józef Fridrich 5 m., Piotr Podlejski 10 m., Stanisław Piłak 10 m., Aleksander Podlejski 15 m., Józef Polak 7 rb. i 1 pół m., Jan Tomżyński 10 m., Marjanna Tomżyńska 5 m.,
Razem zebrano 97 1/2 marki i 7 rubli.
Wież Wola Kiedrzyńska.
Gospodarze: Antoni Gębus 5 m., Jan Nabiałczyk 10 m., Roman Sosnowski 2 m., Franciszka Sosnowska 2 m., Jan Madula 3 m., Józef Bugara 2 rb., Jan Pozarlik 7 m., Julian Wolski 5 m.,
Razem zebrano 34 marki i 2 ruble.
Wież Wola Hankowska gm. Rędziny.
Gospodarze: Karol Tkaczynski 30 m., Ignacy Tkaczynski 5 m., Franciszek Beben 10 m., Antonina Beben 6 m., Wojciech Szibilski 5 m., Maks Pogodzinski 20 m., Józef Zielinski 30 m., Antoni Grzelka 6 rb., Walenty Grabowski 1 m., Józef Kokot 5 m., Stanisław Grabowski 4 m., Jan Skoczylas 10 m., Jan Pacuda 20 m., Jan Smolarek 5 m., Urban Nagiel 10 m., August Luks 10 m., Józef Luks 5 rb., Józef Najman 10 m., Michał

Maze 5 m., Karol Najman 3 m., Andrzej Grabolski 5 m., Józef Bugara 2 m., Aleksander Parfil 10 m., Gustaw Zajder 10 rb., Jan Kobykiewicz 10 m., Zbiierająca na wojsko polskie Aleksandra Uka.
Razem zebrano 211 mk. 21 rubel.
Górnicy kopalni „Kenopiska” otrzymane od Zarządu w dniu św. Barbary patronki Górników Mk. 900 składają na kuchnię dla robotników pozostających bez pracy. (kwit 1113).
Na paralityków Bezimiennie mk. 5 (kwit 1111)

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

ul. Panny Marji № 10.

Wymywanie zębów bez bólu. Plomby
Zęby sztuczne. Korony.
Laboratorium zębów sztucznych.
odcz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

DRZEWO OPALOWE

sosnowe, suche, w metrach cena od 32 do 35 mar. rżnięte spec. do pieców i kuchen
cena 1 mar. 90 fen. za pud

u S. BRZEZIŃSKIEGO
Krakowska № 37.

DOKTOR MEDYCYNY

Edwin Petrykat

b. lekarz kliniki Prof. LESSERA
Choroby skórne, weneryczne i moczopłowa
przyjmuje od 10-1 rano i od 3-6 godz. wiecz.
W niedzielę i święta od 10-12 godz.
Częstochowa ul. Dojazd 11.

DOKTOR

Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2
choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piętna 5.
1-sze piętro. 754—

Stanisław Rumszewicz

adwokat przysięgły
w Częstochowie ul. Piętna 7.
(1. piętro front obok Sądu Pok. II Okr.
Przyjmuje od 2-jej do 5 południu
z wyjątkiem niedziel i świąt.

DOKTOR

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.
Choroby a k ó r n e w e n e r y c z n e
i d r ó g m o z o w y c h.
Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
Panie od 12-1 po południu. 877—

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład
kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina
maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych,
oraz poleca ciekawe umeblowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji
Nr. 50. 416—

Do sprzedania
urządzenie restauracyjne wiadomości Nowokielecka 28 Czerdowicz. 2536—

LABORATORIUM dla PRZEMYSŁU i HANDLU
Stow. Kupców Polaków w Warszawie oddział w Częstochowie (Centralna 5 i p.)
przyjmuje przedmioty do analizy codziennie od godz. 3-jej do 8-jej p.p. 208—

Potrzebny
dobry karbowy ze świadectwami piśmienny i znający rachunki, kawaler lub wdowiec bezdzietny. Zgłaszać się pomiędzy 2-4 w swartek i piątek ul. Jasna 2 Słoniński. 2548—

Do sprzedania
kompletne nowe palto z kołnierem karakulowym
brawiec Urban Kościuszki 27.

Zginęła
księżeczka wkładowa Częst. Tow. Poś. Oskos. Nr. 6973 również pasport i bilet wojskowy na imię Kwaczoły Stanisława uprasza się o zwroćenie do T-wa ul. Kościuszki 11. Po aspiracji ogłoszeń w piśmiech zostanie wydana książeczka nowa dawna zaś trać ważność. 2544—

Z powodu
wyjazdu interes do odświeżenia, klientela wyrobiona, Oferty w redakcji Gońca sub Z. S. 2542—

Zginął
segarek mekki czarny z brokiem haskawego znakozem proszę o zwrot za nagrodą do Adm. Gońca 2543—

W niedzielę 24.
Listopada zginął w sklepie dystrybuującym II Aleja 41. zostawiony tam portfel z pieniędzmi, różnymi dowodami i pasportem, zamieszkałego w Częstochowie Aleja 42. Stanisława Cwolewkiego, który prosi o zwrot albo o zawiadomienie, kto ten portfel zabrał. Zapewnia się nagrodą; za wskazanie złodzieja.

200 Marek nagrody
Zgubiono pierścionek idgo ulica Dojazd Strazacką i Ogrodową. Pierścionek damski sz. arag od otoczony brylantami. Urociwy znalazła zechow srobcio za nagrodą do portiera w brow. rzad Ogrodowa 28 Ostrrega się pp. jubilerów przed nab. ciem pierścionka.

Potrzebna
hebiarka i piła taśmowa do drzew. Wiad. w Adm. Gońca. 2539—

Fortepian
do sprzedania ul. Zielona 45. 2537—

Urządzenie
sklepowe i cynk 10. ul. W. Grott. 2528—

Nie ma już drożym
Od 18 do 20 Mk. za 10-kiel sprzedaje k o r y podw. szer. na ubrania damskie i dziecięce. Chustki zimowe i jesienne a także płótna wszelkiego gatunku p. cenach niższych.

J Rzański
ul. Panny Marji Nr. 11 dla robotników wstępstwa 2236—

Urządzenie
sklepowe do sprzedania ul. Rocha 10. 2515—

Pracownia
pończoch przyjmując do podrobienia oraz wyrobienia nowe z własnych i powierzonych materiałów ul. Kościuszki № 46 J. Kowalska. 2428—

Maturzysta
poszukuje lekcyj matematyki lub kondykcji na wsi. Wiad. w Gońcu. 2532—

Bufet
z szafką do sprzedania Wiad. Warszawska 14.

Wagi
wszystkich systemów do stemplowania i sprawdzania ciężarów (funkcyj) przygotowany Zakład mechaniczny II Aleja 37. Markiewicz. 2524—

Przyjmując
do wybióra zrzepak, lesmak oraz kupuje takowe tamże można dostać obje na funty Krakowska 22

Zębranie szewców
chrześcijańskich i sprawniści cieżarów (funkcyj) należących do cechu odbywa się w dn. 15 b. m. w lokalu Stow. Rzem. Przem. I Aleja 9 na wyższe zaprasza się p. t. 2531—